

SZABOLCS

Fő szerkesztő: **Dr. KOMJÁTHY KÁZMÉR**

TÁRSADALMI HETILAP.

Felelős szerkesztő: **SZALAY BÉLA**

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁM 16 FILLÉR.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON. — HIRDETÉSEK NÉGYZETCENTI-

TANITÓKNAK ÉS JEGYZŐKNEK EGÉSZ ÉVRE 4 KORONA.

MÉTERE 5 FILLÉR; TÖBBSZÖRI KÖZLÉSNÉL ÁRENGEDMÉNY.

TELEFONSZÁM: 284.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETHLEN-UTCZA 12. SZÁM.

TELEFONSZÁM: 284

A cigánykérdés.

Irta: **Tóth Zsigmond**

A kecskeméti törvényszék esküdt-bírósága előtt rablógyilkossággal vádolt kilenc cigány bűnügye aktuális tette ismét a cigánykérdést. De ritka nap lapozgatjuk a napilapot anélkül, hogy a cigányokról, a magyar társadalom testén élősködő eme kóbor, parazita-hadról ne olvasnánk kisebb-nagyobb büntettek és nem ritkán a leghajmeresztőbb bűncselekményeket is. A magyar társadalom szinte tehetetlen e vad, öskulturátlanságban sinylő exotikus fajjal szemben s a cigánykérdés rendezésében eddig még semmiféle komolyabb akcióra nem határozta el magát. Szinte tehetetlenül tűri vadságát, kulturátlanságát, garázdálkodásait, kárát és szegényére ugy az országnak, mint az emberiségnek.

Ahol a cigány-karaván keresztül vonul, ott ugyan valóságos sáskajárás marad nyomában, eltüntetvén magával minden fogható és elemelhető lábas

és lábatlan jószágot. De a határban kezeügyébe eső tárgyak elemelésében ne próbálja ám a mezőőr megakadályozni, mert rosszul jár! Egy pozitív esetet tudok, midőn a mezőőr, ki a szenalopásban akarta megakadályozni a karavánt, a szegyenletes, de hasznos futással mentette meg néhány ütleggel hátán épségét, esetleg életét. Na de ezek még kisebb esetek, hanem azok a nap-nap után előforduló betörések, sőt nem ritkán rablógyilkosságok hangosan követelik, hogy a cigánykérdés felett gondolkodjunk; célravezető intézkedésekkel az emberi vagyon és közbiztonságot veszélyeztető garázdálkodásaiknak gátat vessünk s őket a társadalom hasznavehető tagjaivá tegyük.

Ennek, szerintem, csak egyetlen igazságos s célravezető módja van: a nevelés.

Midőn egy-egy vandalizmussal elkövetett cigány-rablást, vagy barbársággal véghezvitt rablógyilkosságot olvasunk: a pokolba kívánunk minden

cigányt; szidjuk barbárságát és vandalizmusát; megrendülve konstatáljuk az állatot az emberben s kevesen gondolunk arra, hogy annak főként nem az a kulturátlanság, terhelt emberi lény az oka, hanem az a társadalom, mely indolenciával tűri, hogy egy, a kebelében élő fajzat, melyet semmiféle kulturában nem részesít, barbár ösztönétől vezetve, végig rabolja az ország térségeit. Szinte meglepő, hogy midőn a társadalom mindent elkövet, hogy fiait kultur-nemzethez illő nevelésben részesítse, ugyanakkor azon megvetett, sőt kiközösített tagjait még eddig semmi komolyabb intézkedéssel nem igyekezett, ha nem is magához emelni, de legalább megszelídíteni, holott ez nemcsak a humanizmussal ellenkezik, de ennek, mint számtalanszor tapasztaljuk, igen szomorú következményei vannak.

A cigány egy Indiából Egyiptomra és Törökországon át hazánkba átvándorolt meleggalji nép, mely a mi mérsékelt éghajlatunkhoz meglehetősen

Leányhűség.

Irta: *Laza*

Történetét óhajtatok haltani? Elmondom, hisz mindnyájan nagyon szerették, de előre kell bocsátanom, hogy nem a régi bohém fiú volt már, akit ti is ismertetek, nemcsak testben, de lélekben is megtörték a szenvedések. Ugy mondom el, a hogy az ő szájából hallottam.

Ott esett össze kapum előtt rongyosan, éhségtől meggyötörve. Torzonborz, szálnalmas és félelmes alak volt, kitől önkénytelenül is félrehúzódik, ha az uton találja az ember. Hosszu, vállig érő haja összekuszálva omlott beesett, halvány arcára. Bizony kellett az már az ősz szálaktól. Oly elhagyottan, oly árván, a mostoha sorstól meggyötört nézett ki, hogy magam is alig ismertem rá.

Lakásomra vittem a szegény nyomorultat. A gondos ápolás és pihenés csakha-

mar magához térítette. Épen ágyánál ültem, mikor felnyitotta bágyadt szemét. Első pillantásra felismert s olyan ijedten nézett rám, majd elfordult, hogy szegényét, pirulását elrejtse. Én is meg voltam indulva s hangom fájdalomtól remegett, midőn megszólítottam.

— Hát csakugyan te vagy? Mi lett belőled?! Mikor utólszor láttalak, nagy jövőt ígérő pályádnak már derekán állottál. Neved nemcsak művész-körökben volt ismeretes, de dicsőséggel járta be az országot. Mindenki irigyelve nézett rád. — S most újra itt vagy, rongyosan, elzüllyedve. Így kell találkoznunk!

— Elmondom, szólt gondolkozva, elmondom mi lett belőlem. Azaz ami lettem, láthatod, hanem el akarom mondani azokat a szenvedéseket, amelyeken átestem, melyek megtörték erőmet, melyek utálatossá tették a világot. Talán nyugodtabban halok meg, ha megdorgálsz, mint régente, ha rosszat tettem, vagy szániakozol rajtam, el akarom

mondani, legalább megtanulod belőle, milyen a lányok hűsége.

Nem valami rejtélyes történet az. Régen, nagyon régen kezdődött az én életem szálnalmas regénye. Diágyerek koromban, az utcán láttam először s az utcán ismerkedtem meg annak hősnőjével.

Talán egyikünk sem gondolta, de nem is gondolhatta, hogy egy élet sorsa lett eldöntve ama tavasz délelőttön, a sürgő emberek közepette, midőn két gondolatlan gyermekszív egymásra leltni vélt. Ő talán még most sem sejtí; ne is tudja meg soha!

Talán emlékszel még a szép Kővári Ilonkára? . . . Emlékezhetsz, hiszen aki fekete, éjsötét szemébe csak egyszer is belesnézett, az nem feledheti soha. az ő sugártermetének látása nem egy lány szívében keltett irigységet s nem egy férfiben szerelmet.

Emlékezhetsz, hiszen mindig közelében akartam lenni s nem egyszer kísértél el

Kiadó!

klimatizálódott. Miután mai napság is meglehetősen lusta és dologkerülő: még mindég magán hordja a meleg égöv lustító jellegét. De vannak karakterisztikus tehetségei, mint pld. a zenei hajlam és az ötvös munkák iránt való kiváló fogékonyság. Találékonyága, — miről számtalan cigányanekdóta tanuskodik — képezhető szellemi tehetségről tesz bizonyosságot. Mai foglalkozása a zenészkedésben, ötvözetekben, kovácsmunkákban, s alsóbbrendű apró-cseprő munkákban merül ki. Főjövedelmi forrása a kéregetés s azon devlai ígéret, hogy „ha nem adsz, lopunk“ beváltása.

Hogy ezt a vad népet miként lehetne megszelidíteni, s a társadalom hasznos tagjaivá tenni, azt már említettem, t. i. nevelés által, hogy azonban ez a nevelés miként volna keresztülvihető: arra nézve szerény nézetemet a következőkben óhajtom előadni.

Elvitázhatatlan, hogy értelmet fejleszteni, érzelmet nemesíteni s így az egyént emberi mivoltára felemelni, csakis nevelés által lehet. Ez az axióma vezette a kormányt is, midőn elrendelte, hogy minden cigány gyermek, úgy városban, mint falun beiskolázandó. Érdeklődéssel kísérte ugyan, hogy akad-e népiskola, mely befogadja a rongyos, mosdatlan purdét, de rendeleteinek nem igyekezett érvényt szerezni, mert maga se hitte komolyan, hogy az iskola megtüri falai között a sok tekintetben kifogás alá eső rajkót. A dánosi rablógyilkosság után élénk polémia indult meg a tanférfiak között egyes pedagógiai lapokban a

cigánygyermek beiskolázásának mikéntje felett, minek az lett az eredménye, hogy tényleg létesült egy pár cigányiskola a szüleiktől erőszakkal elvett gyermekekből, kik azonban — mivel teljesen internátusi nevelésben részesültek, elszakítva a szülőktől s kitépve a családtól — addig sivalkodtak, míg ki nem tették a szűrőket, akiknek pedig ki nem tették, kikövezték azokat a féltékeny szülei szívek. Maradt tehát a cigánykérdés továbbra is megoldatlan problema, veszélyére a társadalomnak s szegényére az emberiségnek. Azonban a nap-nap után megújuló cigány-bűnügyek hangosan követelik, hogy ne térjünk e felett a kérdés felett napirendre; ne vegyük ezt le a napirendről mindaddig, míg ez ügy valamilyen formában megoldást nem nyer.

A cigánykérdés rendezésénél — szerintem — a következő szempontok veendőik figyelembe: A cigányok letelepítendőik, s ez által a kóborló természetéről leszoktatandók. Letelepítésük olyan helyen történjék, ahol több a nekik való munka, s a közrend fenntartására hivatott közegek vannak. Gyermekeik számára külön cigányiskolák építendőik, melyekbe a gyermekek az egyes családokból járjanak.

Ezen szempontok szerint a vármegyék területén élő összes cigányok a nagyobb városokba internálándók, s a külső területeken, de a város közvetlen szomszédságában a törvény teljes szigorával letelepítendőik. Minden így nyert cigánykolónia számára külön cigányiskola építendő. Szerve-

azokra a sétákra, melyeknek csak az volt a célja, hogy láthassam. Tudhatod azt is, hogy milyen ideális, rajongó természetem volt. Az ő szemének vidám, vagy borongó nézése szerint voltam én is vidám, vagy szomorú. Midőn mondtam, hogy engem szeret, mert engem kell szeretni, hányszor mondtad, nem jó vége lesz ennek; s midőn boldogságtól sugárzó arccal beszéltem el egyik, vagy másik találkozásunkat, csak ennyit jegyeztél meg: Örült vagy!

S az voltam!

Csak örült tud úgy szeretni, mint a hogy én szerettem. Az ő képe lebegett szemeim előtt ébren s álmaimban.

Az ő képe lebegett szemeim előtt s vad féltékenységemben zord szitokban törttem ki Istenem ellen, ha más szólt hozzá, ha más nézett rá.

Az ő képe lebegett előttem, midőn hártalan erőmegfeszítéssel dolgoztam, éjt, napot egybevélve fáradtam, hogy a híres művészek világhódító remekeit megismerve, kiinduló pontot nyerjen tehetségem — ő érte

tettem azt! S az emberfeletti munka, melyel jövő boldogságomért, boldogságunkért küzdöttem, édes volt nékem. Édes volt az öröm, a bánat, amely ő érette ért.

S míg az ő imája kísért utamon, minden sikerült. Az ő lelke vezette lelkemet, az ő szelleme illetett s diadallal jártam meg a kezdetnek göröngyös és lélekölő utait.

Ő volt az én őrangyalom, csak benne és érte éltem.

De válnunk kellett, engem másfelé szólított hivatásom, balvégzetem. Utolsó találkozásunkkor elmondtam, mennyire szerettem, elmondtam neki célomat s megkérdeztem, szeret-e ő is, vár-e rám, hogy nőmmé tehessem.

Nem esküdözött, nem ígért semmit, csak rám nézett s sötét szemének az egyetlen nézésében annyi szerelem, annyi hűség volt kifejezve, hogy hittem, hinnem kellett neki.

Öt évig nem láttam, hirt sem hallottam róla, de tudtam, hogy hű, mert szerencsés voltam. Mikor aztán elértem mindent,

zendő lenne egy hivatal, s az végezze a kolónia összes adminisztrációját, természetesen a kapcsolatos faktorok igénybevételével, s azok teljes segítségével. A hivatalnak kötelessége lenne gondoskodni mindenekelőtt arról, hogy a kolónia minden tagja megfelelő munkához jusson. Ebből a célból a hivatalnak jelentendő be minden olyan munka, mely cigány munkaerőt igényel, s a szükséges munkásmennyiséget a hivatal küldené ki. Ha a vidéknek szükséges cigány munka, az is a hivatalnak jelenti be: milyen munkára hány munkást óhajt. A hivatal szigorúan felügyelhetne arra is, hogy a cigány ne kóboroljon, s ha valamelyik ok nélkül hagyná el a kolóniát, azt a hivatal bejelenti visszatoloncolás végett. Szigorúan ellenőrizhetné a hivatal, hogy a cigánygyermek pontosan járjanak az iskolába. Ezek volnának nagyjában a hivatali teendői. Hogy miért szükséges városok mellett kolonizálni a cigányokat, az már az elmondottakból is kitűnik. És pedig mindenekelőtt azért, hogy egy csoportban, s könnyebben szemmel tarthatók legyenek; továbbá hogy számukra külön iskolák legyenek létesíthetők. Városok mellett pedig azért kellene kolonizálni a cigányokat, mert városokban a rend fenntartására rendes szakközegek vannak, melyeknek segítségével meg lehet akadályozni miniféle cigányzavargást és bűncselekményt; a cigányok által végeztetni szokott munkák gyakoribbak, s az általuk produkált otthoni munkák könnyebben értékesíthetők.

amit remélhettem, midőn nevem ismertté lett akkor elmentem szülővárosomba, hogy felkeressem a kis házat, amelyben laktak, hogy lábai elé borulva mondjak köszönetet szerencsémért s megosszam vele a babért. A kis ház még meg volt, szülei még ott laktak, csak ő hiányzott.

Előtte való nap volt az esküvője.

Könnyek gyűltek szeméibe, hiszen feledésnek induló dolgok ujultak meg emlékében; behunyt szemhéjainak rándulása mutatta belső fájdalmát. Nemsokára felnyitotta a szemét s halkán folytatta:

— Mi történt velem, nem tudom, mint egy homályos álmra emlékszem csak a történetekre. Három hónapig élet és halál közt lebegettem.

Mikor kissé magamhoz tértem, dolgozni akartam, gondolva, hogy a munka irt nyujt sajtó sehemre, elfeledtetni bánatomat. Nem tudtam! Képtelen voltam a holt agyagba életet önteni, kialudt belőlem a művészet szikrája.

Azután pedig futottam el, el erről a

Friedmann S. Sándor

Telefon 211.

cipőáruházába Nyiregyházán a legújabb amerikai és francia tavaszi cipőkülönlegességek megérkeztek.

Telefon 211.

Most lássuk, micsoda előnyei lennének ezen tervnek az eddigi kísérletezésekkel szemben?

A cigányok mindenekelőtt letelepülnek, állandó lakhelyhez szokának, s megszűnne az ide-oda való kóborgás. A hivatal szigorú felügyelete mellett minden ember megfelelő foglalkozáshoz jutna, részint a háznál, részint azon kívül, s így lassanként megszoknák a tisztességes munkát. A gyermekek nem szakíttatnának ki a családból, szüleik köréből, s a nevelésnek könnyebben alá vetné magát úgy a gyermek, mint a szüle. A cigány-iskolában pedig a gyermekek a nekik specialisan megfelelő metódus szerint neveltetnének.

Ezek volnának nagyjában azok az elvek, melyek szerint a cigányok letelepítése, munkához szoktatása, nevelése, s idővel a társadalom hasznos tagjaivá emelése keresztül vihető volna.

Mindaddig pedig, míg a magyar társadalom megveti, kiközösíti a cigányt, s a kultúra nemesítő áldásában nem igyekszik részesíteni: önmagát okolja első sorban a barbársággal elkövetett bűncselekményekért, mert miniket — mindnyájunkat — is a kultúra és nevelés tett azzá, amik vagyunk.

Hogy csodálkoztunk rajta, midőn a Csenger (mezőváros) és Tótfalu (eléggé fejlett magyar község) közé szorosán beékelte cigány-kolónia tag-

vidékről, ebből az országból, szerettem volna kifutni e világból is.

Három év mult el azóta, meghalt a lelkem. Belenyugodtam már sorsomba, nem bánt a jelen, a mult, sem a jövő. Csak néha török ki a végzet ellen, csak néha káromlom az Istent, amiért annyit szenvedtem, amiért olyan bolond voltam.

Hosszu hallgatás után hozzátette: Tegnap voltam nála koldulni. Nem ismert meg és szeméből meglepedést olvastam ki. Oh legyen is olyan boldog, amilyen boldogtalan voltam én, adjon Isten szívének nyugtot és ne zavarja soha az én emlékem . . .

Elhallgatott, láttam, hogy beléfáradt az elbeszélésbe, hát magára hagytam.

Másnap halva találtam. Mellén a piciny seb mutatta az utat, melyen az áldott revolvergolyó átszállította lelkét egy jobb hazába.

Ez volt a története.

Köszönöm, hogy eljöttetek a temetésére, régente mindnyájan egyformán szerettedek — jó fiu volt.

jai a legkegyetlenebb barbársággal rabolták ki, s késelték meg a csengerbagosi korcsmárost, és családját . . .

Pedig hát a nemes gyümölcsöt termő fák közé került vad fa — melyet nem nemesítünk meg az évszázados kultúra után nyert nemes gallyal — soha sem fog nemes gyümölcsöt teremni, legfennebb a szél, madarak és rovarok által hozzá hurcolt nemes himpor változtat valamicskét gyümölcse fanyarságán. — Ilyen vad fák közöttünk a cigányok, kikhez csak elvétve juthat — mint a vad fához — egy-egy nemesítő himpor, amit azonban nagyon kevés esetben assimilál a terhelt, durva cigány lélek. — Ugyan várhatunk-e ezektől a nevelés által meg nem nemesített emberi lelkektől nemes gyümölcsöt!? Bizonyára nem!

A kecskeméti esküdtbiróság 2-től 8 évig terjedő börtönbüntetéssel sújtotta a rablógyilkos cigányokat. Földi igazságszolgáltatás szerint ezt a büntetést feltétlenül megérdemelték. De mielőtt a mult fátyolával borítók be ezt az ügyet, gondoljuk el, vajjon neveléssel nem lehetett volna-e azok közül a rablógyilkos cigányok közül egyet-kettőt megmenteni a tisztességes életnek . . .!? Én azt hiszem: igen!

Alapítva 1900. évben.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó és plissézozó intézete

Vay Ádám-u. 13. Bejárat Véső-u. felől.

Fest minden színre és gyászruhákat 24 óra alatt.

Vegyileg tisztít bárminemű ruhákat kifogástalanul.

Gallér és kézezők stb. hófehérre és tükör fényesre mos 5 nap alatt.

Plissézoz 3 óra alatt.

Midőn szives megbizásait kérem, vagyok mély tisztelettel:

Telefon 248. sz.

Gabulya Mihály.

Ezüst éremmel és diszoklevéllel kitüntetve

Létesítsünk Népkönyvtárt.

Sokan közömbösen fogják olvasni ezt a fölhívást, hisz nincs szó benne politikai szenzációról, vagy valami pikáns kalandról, hanem csupán a közművelődés egy eszközéről. Lesznek olyanok, akik kérdezik, miért kellene népkönyvtár? Aki olvasni akar, miért nem vesz könyvet? Ezeknek könnyen megfelelehetünk. A népkönyvtárnak az a hivatása, hogy a tudományt, a műveltséget népszerűsítse, s lehetővé tegye a kisebb anyagi eszközökkel bírónak azt, hogy némi általános ismeretekre szert tegyenek, a korszerű haladásokat, újításokat megismerve, látóruket fejlesszék, a tudatlanság sötéttségéből kiemelkedve, több képességgel bírjanak saját és embertársaik javára közreműködni.

Meggyőződésem szerint az államnak és a társadalomnak kötelessége a könyvtár föllállítása a fenti jelzett célokon kívül szociális szempontból; ha azt akarjuk, hogy a nép, különösen a szegény emberek szeresék az államot és társadalmat, úgy gondoskodni kell, hogy ne csak akkor érezze azok létezését, midőn vér- és pénzáldozatot követelnek, hanem érezze azok jóltevő gondoskodását, midőn szellemi igényeinek kielégítéséről van szó.

Örömmel tapasztaljuk a szabadliceum működését, a vándortanítók népszerű tanulságos fölolvasásait Nyiregyházán; de nem nélkülözhető egy népkönyvtár, mely a műveltség kincseit a népnek könnyen hozzáférhetővé tenné.

Talán szükségtelen reá mutatni, hogy például a gazdálkodás többnyire milyen primitív nálunk, bár földünk termőereje nagyobb mint Németországban, mégis a hozadék átlag hasonlítlanul kisebb, a kisgazdák gyümölcsfákra alig fordítanak gondot s így könnyü keresettől elesnek; legtöbbnek fogalma sincs az intenzív gazdálkodásról, a műtrágyák keliő alkalmazásáról, az ok-szerű állattenyésztésről!

Egy népkönyvtár létesítése nálunk magyar nemzeti szempontból is jelentőséggel bír, mert a tanyákon a nép még ma sincs áthatva a magyar nemzeti nyelvtől, szellemtől, ott még mindig a tót nyelv uralkodik; a népkönyvtár a felnőttek részére a magyar nemzeti művelődésnek halalmas tényezője lehet.

Nyiregyháza város polgármestere és tanácsa már eddig is sok tanujelét adták annak, hogy van szociális érzékük a nép érdekei előmozdítására, vegyék programjukba a népkönyvtár létesítését; az állam segélye, s az intelligens emberek hathatós közreműködése hozzá fog járulni a sikerhez s egy oly intézmény fog létesülni, melyre büszke lehet Nyiregyháza városa.

Dr. Zinner Samu.

Mentőszekevények!!

miniszteri rendelet szerint 6 koronától feljebb, járgány- gőz-cséplőgépek és ipartelepek részére.

Fényképészeti cikkek!

Valódi solingeni acélárúk!

Gummi különlegességek

legmegbízhatóbb forrása Blumberg József, kezyüs és orthop. kötszerész Nyiregyháza.

Alapítva 1880.

Telefon 96. sz.

Városi közgyűlés.

A mai napon tartja június havi rendes közgyűlését a város.

44 ügy van a tárgysorozatba felvéve s mintegy tizet sorozaton kívül mutat be a tanács. Ennyi tárgy régen nem jött össze a havonként tartani szokott közgyűlések mellett.

A főbb ügyeket következőkben ismer-tetjük.

Az első 17 tárgy törvényhatósági határozatok bemutatása, melyekkel a városnak régebben hozott s felsőbb jóváhagyást igénylő határozatai erősítették meg.

Dr. Konthy Gyula tűzoltóparancsnok előterjesztésére felhatalmazást kér a tanács, hogy a tűzjelzőkészülék engedélyezése iránt a m. kir. kereskedelemügyi kormányhoz felterjesztést intézzen, vele ez irányban a tárgyalásokat vegye fel a munkálat kiadatása iránt majd az engedély kieszközlése után fog a közgyűlés érdemileg határozni.

Az 5-ik honvéd huszárezred helybeli osztályának ama megkeresésére, hogy a város a meszeltetési, ajtó-, ablakátfestési munkálatokat foganatosítsa, a szakosztályok és a tanács egyértelműleg azt javasolják, hogy a bizonytalan helyzetre való tekintettel nagyobb költséget igénylő munkálatot ne végeztessen a mai épületen, de felkéri az ezredparancsnokságot, sziveskedjék a maga részéről is közbelépni a m. kir. honvédelmi miniszteriumban a függőben levő új laktanya-építés érdemleges s kedvező elintézése iránt, miután a mai bizonytalanság eloszlása úgy a városnak, mint az ezrednek egyaránt érdekében áll.

A kassai 6. hadtestparancsnokság átirta a városhoz, hogy a nagylaktanyánál szükségesnek talált új és póttépitkezések foganatosítását eszközölje. A város már most kijelenti eziránt készségét s megkeresi a hadtestparancsnokságot az ily építkezéseket megelőző szokásos tárgyalások felvétele iránt.

A városi adóhivatal számára egy számoló gép beszerzését javasolja a tanács, tekintettel arra a munka- és időmegtakarításra, mely a gép használata mellett előáll.

Valent András elbocsátott városi végrehajtó részére több évi szolgálatára való figyelemmel, méltányosságból 3 havi fizetésének megfelelő végkielégítést hoz javaslatba.

A képviselőtestület, amikor ez évi március havi rendes gyűlésén a vármegyei régészeti múzeum gondozásának módzataival foglalkozott, — a törvényhatóság által szervezett múzeumi segédőr fizetésének s lakbérének felerészét átvállalta a házipénztár

terhére, de egyelőre csupán 10 évre, miután az ügy akkori stádiumában nem látott biztosítékot az iránt, hogy a múzeum a nyilvánosságnak minden körülmények között, tehát az esetben is át lesz engedve, ha a közművelődési házat államsegély hiányában felépíteni nem sikerülne.

Miután a vármegyei törvényhatóság e tekintetben kötelező kijelentést tett, s ezzel azt az aggodalmat, mely a városi közgyűlést a múzeumi őr fizetésének részben átvállalásánál óvatosságra készítette, eloszlatta, — a tanács javasolja, hogy a közgyűlés a segélyt egyszer s mindenkorra, illetve mindaddig adja, míg a múzeum őri állás fentartva leendő.

Király Imre, Luka Jenő, Varga Ferenc s Ozvald József iparostanonciskolai tanítók részére, kik előirt képesítésük megszerzése végett iparostanonciskolai tanító tanfolyamra felvétettek, — 100—100 korona, illetve Ozvald József részére, ki nem 7 hetes rajz, de 4 hetes közismereti tanfolyamra megy, 60 korona tanulmányi segélyt hoz a tanács javaslatba.

Ugyancsak 60 korona segélyt javasol Gábrienyi Sámuel kereskedőtanonciskolai tanító részére, ki szintén 4 hetes közismereti tanfolyamra megy.

A polgári leányiskolát végzett növendékek továbbképzésére szolgáló tanfolyamról az iskolaszék által kidolgozott szabályzatot a szakosztályok s a tanács elfogadhatónak, — a tanfolyamot az általános művelődés s előmozdítására alkalmasnak találják, s azért javasolják a közgyűlésnek, hogy a tanfolyam fentartói tisztet vállalja el, ebből a tisztből folyólag a szabályzat tervezetét hagyja jóvá azzal a kikötéssel, hogy 20-nál kevesebb növendékkal a tanfolyam meg nem kezdhető s annak fentartása a városra anyagi megterhelést nem háríthat.

Ez alkalommal csupán a jelentősebb ügyek ismertetését kívántuk nyújtani, mely közönségünket jobban érdekli s ép azért a nyilvánosságra hozatalt igényli.

Igazgatói jelentés.

II.

Iskolánk fennállása óta úgy a felügyelőbizottság, mint a tantestület foglalkozik a rendelkezésre álló tantermek célszerűtlensége s azoknak hiányos felszerelése kérdésével, de ez, fájdalom, mindaddig eredményre nem vezet, míg a követelményeknek megfelelő önálló épület nem áll rendelkezésünkre. Eddig beszerzett butoraink, irattárunk, taneszközeink és rajzfelszereléseink leltáron vannak ugyan, de azok megfelelő helyiség hiányában különböző helyen, egyik-másik iskola helyiségben, térhiány miatt a folyosón vannak elhelyezve, mely körülmény úgy a rendszeres oktatásnak, mint e népes iskola ügykezelésének gátló akadályul szolgál.

Évi költségvetésünkben beruházás címen taneszközökre és butorokra bizonyos összeget felvesszünk ugyan, de azoknak beszerzését, mivel nem vagyunk képesek elhelyezni, csak részben eszközölhetjük s a fennmaradó összeget beruházási tartalék alaplímen tőkésítve kamatoztatjuk, mely tőke ma ez évi kamatján kívül 546 kor., ez összeget csak akkor használhatjuk fel, ha tantermeinket saját helyiségünkbe helyezhetjük.

Iskolafenntartó hatóságunk, Nyiregyháza város képviselőtestülete, mivel folyó tanévben a felügyelőbizottság három évi megbízatása lejárt, azt 1912. év január 19-én újra alakította, melynek tagjai Májerszky Béla, Balla Jenő, Bogár Lajos, Barzó Pál, Király Sándor, Dr. Meskó László, Pisszer János, Trak Géza, Hunyady László, Dr. Vietórisz József, Imre János, Dr. Prok Gyula, Porubszky Pál és Moesz Béla. Az ipartestület képviselője Marcsek György és Kazár István, a tantestület képviselője Vargha Ferenc.

Az ipariskolai tantestület 23 tagból áll, kik 1910. aug. 30-án lettek újabb három évre megválasztva s legtöbbszörre már évek óta állnak ezen iskola szolgálatában. Nevezetesen Orsovsky Gyula 29 év óta, 1903. évtől mint igazgató-tanító, Ruhmann Andor szintén 29, Ozvald József 22, Kubacska István 18, Varga György 11, Petrikovics Pál 9, Király Imre 7, Szabó Pál, Tóth György 5, Lengyel Miklós, Oláh Sándor, Nandrassy Aurél 4, (ez utóbbi 9 tanfolyamot végzett s választás alá nem eső) Vargha Ferenc 7, Balla Antal, Prisztanko Lajos 5, Béler Gusztáv, Gábrienyi Sámuel 4, Dokupil Gyula 3, Kecskés József, Leskó Sándor, Neuman Jenő 2 év óta. Időközben eltávozott Szomják Sándor helyére e tanév elején 1911. szept. 11-én Fekete István; rajztanítóul pedig Luka Jenő lettek pályázat útján szabályszerűen megválasztva.

Erkölcsei magaviseletből jó osztályza-

Legszebb ékszerek

13 próbás ezüstneműek, pontos órák, alkalmi ajándéktárgyak **legolcsóbban**

Sándor Rezső

elismert szolid ékszerésznél
Nyiregyházán, Városház-u. 3. sz. a.
kaphatók. — Telefonszám 252.

Debrecenben és vidékén az eredeti amerikai „JOHNSTON” kévekötő-aratógépek versenyen kívül állanak, mert egyszerű szerkezetűek, könnyűek, tartósak és kifogástalan, szép munkát végeznek!

Kizárólagosan RÁHMER SÁNDORNÁL, Debreczen, Piac-utca 43. sz., a Dreher mellett,

Bácher, Melichár gépgyárak fiókjában,

legjobb fehér. amerikai kötöző-zsineg, amerikai kapák, szénagyűjtők, fűkaszálók nagy raktára!

Mintaszerű kiszolgálás!

Előnyös fizetési feltételek!

tot nyert 410, szabályszerűt 171, kevésbé szabályszerűt 32, nemszabályszerűt —.

Tanulási előmenetelből jeles osztályzatot nyert 85, jót 160, elégségest 226, elégtelent 142, nem oszt. 34 = 657.

Az iskolázás általános eredménye — az építőiparosok tanulóinak mulasztásától eltekintve — a lefolyt tanév alatt általában úgy az iskolalátogatás, mint az erkölcsi magaviselet és tanulmányi előmenetel jónak minősíthető.

A tantestület mindenkor szeretettel párosult szigorúsággal örködött a tanuló ifjúság iskolai magaviselete fölött s ennek eredménye az, hogy majdnem 800 tanuló között fegyelmi tekintetben egyetlen esetben sem kellett szigorubb eljárást igénybe vennem.

A mulasztások nagyszámát építőiparos tanulók tették, akiknek iskolalátogatását a vidéken teljesített munkálatok akadályozzák. Igazolt mulasztás volt 3155, igazolatlan 795, összesen 4952 félnap. Igazolatlan mulasztások miatt 1019 esetben küldetett ki az iparos mestereknek hivatalos értesítés, melyből 861 esetben a mulasztás igazolva lett, 158 esetben pedig a mulasztó félre az iparhatóság a bírságot kivetette.

Életkor szerint 13—15 éves koru 273, 15 éven felül 374 tanuló volt.

Illetőség szerint 268 nyiregyházi, 379 vidéki.

Anyanyelv szerint magyar 652, tót 5. Vallás szerint r. k. 207, gör. kath. 47, református 160, ág. ev. 130, izr. 35, baptista 1.

Foglalkozás szerint asztalos 41, ács 17, bádogos 21, béltisztító 1, borbély 15, bőrdandós 1, betűvéső 1, cégfestő 9, cukrász 1, cipész 84, csizmadia 57, esztergályos 1, fényképész 1, fényező 1, gépész 36, gubás 1, hentes 9, kádár 1, kályhás 5, kárpitós 13, kefé 2, kerékgyártó 13, kertész 1, kéményseprő 3, kocsigyártó 10, kosárfonó 2, kovács 34, köteles 2, könyvkötő 1, kőműves 91, lakatos 41, molnár 1, mészáros 12, nyomdász 5, órás 1, pipás 1, sütő 10, szabó 70, szijgyártó 7, szítás 2, szobafestő 15, szobrász 1, szücs 7, szürszabó 1, vasöntő 2, villanyszerelő 1, vasesztergályos 1.

A jó viseletű szorgalmas és jeles előmenetelű tanulók közül jutalomban részesültek s a debreczeni kereskedelmi és iparkamara részéről ezüst érmet kaptak:

Benkey Sándor, Vancsisin Pál, Leszkóven András, Szuhács András, Petneházy Gyula, Szakos János, Kamenár Károly.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által iskolánk tanulóinak jutalmazására küldött 100 koronából kiváló rajzaikért: Soltész János kőműves tanuló 25 kor., Golgvai János 25 kor. A

közismereti tárgyakban tanusított jeles előmenetelükért: Veczán András kőműves 25 kor., Szakács András bádogos 25 kor. A Barzó-féle alapítvány kamatából ugyanis mint jeles rajzoló Hulob János 20 kor.

Ezekon kívül az iskola pénztárából jutalmazásokra kiutalt 100 kor. és az ipartestület 50 kor. adományából 62 tanuló között jutalomkönyv adatott ki.

Az Otthon, ifjúsági egyesület ez évben 4-ik évfolyamát fejezte be. Ezen intézmény az ifjúság érdeklődését mindinkább fokozza, úgy hogy ma már iskolánk művelődési tényezőjévé vált s mint a múltban úgy e tanév folyamán is szép sikerrel működött. 1912. október 1-én tartotta alakuló gyűlését s hetenként vasárnap d. u. téli időben 2—4, nyári időben 3—5 az ismeretek bővítésére 36 összejövetelt tartott. A tagok száma 111 volt. Közreműködtek 46-an, ezek között 27 szavalt, 19 írásbeli munkát olvasott fel vagy adott elő. A tantestület tagjai közül előadást tartott Varga György, Kubacska István és Lengyel Miklós. A szabadság napját kegyelettel tünepeltük 1912. március 17-én a következő műsorral:

1. Levél március idusán egy nemzetközi magyarhoz. Irta: Ábrányi Emil. Elmondja: Bartos Gyula.

2. Március 15. Irta: Ábrányi E. Szavalja: Márkus Balázs.

3. Az 1848. év márciusi napjai. Irta és felolvassa: Balogh István.

4. Nemzeti dal. Irta: Petőfi. Zen. Sz. Nagy H. Énekli: az „Otthon“ dalköre.

5. A nemzethez. Irta: Petőfi. Szavalja: Török János.

6. Élet, vagy halál. Irta: Petőfi. Szavalja: Jeszenszky Mihály.

7. Nemzeti ima. Zen. Sz. Nagy József. Szövegét írta: Déry Sándor. Énekli az „Otthon“ dalköre.

8. Március 15-én. Irta: Ábrányi E. Szavalja: Hagymássy József.

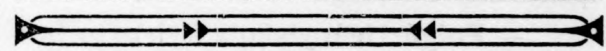
9. Erdősi. Irta: Dingha Béla. Szavalja: Szuhács András.

10. Himnusz. Énekli az iskola ifjúsága.

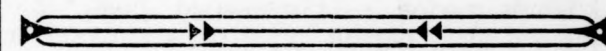
A tagok szellemi művelődését nagyban előmozdította az Otthon könyvtára, mely 279 kötetből áll, 104 tanuló vette azt igénybe, ez évben 45 kötettel gyarapodott.

Az Otthon céljaira ez évben a Nyiregyházi Takarékpénztár Egyesület 50, a Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár 25, a város 100, az Általános Hitelintézet 40 kor. adományozott. Alapító tagja van öt, Rosenthal Ferenc, Balla Jenő, Majoros Károly, Tárczay Endre és Kaszás György. Segélyalapja adományokból 418 korona 33 fillér s mivel az alapszabályok szerint 400 koronára emelkedett, a jövő tanévtől a segélyezéseket megkezdi.

Ezekben kívántam tanonciskolánk 1911—12. tanévi történetét előadni, melyből azt hiszem, bárki meggyőződhetik arról, hogy 10 hónapon át a rendelkezésre álló időt úgy tantestületünk, mint a tanuló ifjúság nem eredmény nélkül töltötték el.

Üzlet-áthelyezés.
Ifj. Lakatos Lajos cipőüzlet czég, üzlethelyiségét a Kossuth-térről SAJÁT HÁZÁBA helyezte át. Liliom-utca 18. (Bujtos).

H I R E K.

Adományok a nyiregyházi Kossuth-szoborra.

A Nyiregyházi felállítandó Kossuth-szoborra a folyó év elmúlt első felében a következő adományok érkeztek a szoboralapot kezelő városi házipénztárba:

Nyiregyházi Takarékpénztár Egyesület adománya 500 korona. A csizmadia-ifjúság bálrendező bizottságának adománya 20 korona.

Mint hogy a szobor készitési munkái már annyira előrehaladtak, hogy a folyó évi szeptember hó 19-re kitűzött lelepiezésre a szobor elkészül s minthogy a tervező szobrászművész urnak a szobor készitési költségeit a munkálatok előrehaladásához képest részletekben kell fizetni, hazafias tisztelettel kérem fel azokat, kik a szoborra szánt adományaikat még nem be szolgáltaták, sziveskedjenek azt a város házipénztárába mielőbb eljuttatni.

Nyiregyháza, 1912. június hó 26.

Májerszky Béla,
kir. tan., polgármester,
a szobor-bizottság elnöke.

— **A tanárok címzése.** A kultusz-miniszter intézkedésére a tanárok számának egy harmadát a VII. fizetési osztályba sorozták. Intézkedett a miniszter arról is, hogy a többi áll. tisztviselőkhöz hasonlóan a VII. fizetési osztályba sorozott tanárokkal a ki-nevezés nagyságos címen közöltessék.

— **A miskolc-tiszapolgár-debreceni vasut ügye** elodázódott. Az érdekelt borsodmegyei községek ugyanis nem hajlandók oly nagy összeget áldozni, mint amint a társaság kér.

Tiszaberczeli téglá- és cserépfedőgyár

bármely mennyiségben szállit a nyiregyházi kisvasut bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitünő minőségű**

I. oszt. téglát és sima, hódfarku cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők s 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási díj-kezdménye a vevőközönség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogad a

Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r. t. Bethlen-utca 5. sz. és a Tiszaberczeli Téglagyár.

— **Paizs Lajos**, a nyiregyházi csizmadia ipartársulat elnöke, a helybeli csizmadia ifjuság megbizásából, — az ifjuság báljővedelméből az elaggott iparosok segítő alapja javára 20 koronát adományozott, — a jótéményü adományért köszönetét fejezi ki az ipartestület elnöksége.

— **Polgári leányiskola Nyirbátorban.** Nyirbátor képviselőtestülete f. hó 20-án tartott ülésén elhatározta, hogy polgári leányiskolát létesít. Az előtervezletre meghívót kapott dr. Wilt György kir. tanfelügyelő is, ki meg is ígérte a képviselőtestületnek nemcsak célja elérésére a legmesszebbmenő pártfogást.

— **Csatornatisztítás Nyiregyházán.** Most amikor minden virág nyílik, mondaná a költő; most, amikor a kolera-hírek kezdenek újra szállingózni, mondom én és most amikor várja az ember, hogy kiülhessen udvarába este felé, most-most tisztogatják Nyiregyházán a kanálisokat új különös módon. — Fontoskodó pofát öltve jön két alak, rágyújt pipájára s előveszi a hosszonyelű kaparót az egyik, belenéz a kanális nyílásába, majd hozzáfog a kikotorásához s míg ez szépen kiszedi az utca piszkát, bacillus-gyárát, azalatt a másik, lapáttal szépen széjjel keni az utcán a dögletes mocskot s azzal mindkettő tovább áll, mint aki jól végezte dolgát. No hát, ha ez nem örülség, ha ez nem a legbutább merénylet az utca lakóinak egészsége ellen, akkor semmi sem az! Ahelyett, hogy elhordanák ki — ki, jó messzire a várostól, szétterítik az utcán s csinálnak bacillus-tenyésztést! Szól pedig ez azoknak, akiket az ellenőrzés illeti.

— **Dal és zeneest Polgáron.** Minden ízében pompásan sikerült dal- és zeneestélyt rendezett f. hó 16-án este a tiszapolgári uri zenekar és a tiszapolgári Dalkör, amely mindkettő fiatal, forrásban levő testület. Hogy a nyilvánosság elé mert lépni, sőt fényes sikerü estélyt szerzett a polgári és a vidéki intelligenciának, — azt Jávorrek Elek, ottani rk. káplánnak köszönheti; akinek a zenei tudása — és ambiciózus szorgalmának köszönhető az a fényes sikerü estély, melynek tiszta jövedelme a polgári gyermekvédő egyesület javára fordítatik.

A polgári gyermekvédő egyesület céljára rendezett dal- és zeneestén felülfizettek: Frank Károly, dr. Dékány Lajos, Horváth József 6—6 kor.; Réz Kálmán, Radics István, Német Pál, Fancsovics Mátyás 5—5 kor.; Körössy József, Weisz Laci, 4—4 kor.; Dankó János, Dr. Fazekas Gyula, Dr. Székely Fülöp, Jarabin József, T. Tanyi József 3—3 kor.; Komáromy István, Dudás József, Kepich Sándor, Herczföld Géza, Istvánffy Géza, Dr. Lente Lajos, Szele Andor, Schwartz Mór 2—2 kor.; Répánszky László, Kemptner Ernő, Seffer Emil, Kukorelly Károly 1—1 kor.; Barna György 80 f.; Stefan István 60 f.; Kovács Mihályné, Záthor Jenő 40—40 f.; kiknek a szegény gyermekek nevében mond köszönetet ezuttal a rendezőség.

— **Gyöngyélei Debrecenben.** Debrecenben néhány hét óta a város külső helye in egymást érik a rablótámadások. Legutóbb is, midőn éjjel Almássy Ede gyárvezető lakására ment volna, egyszerre csak négy ember rohant rá, véresre verte és kifosztotta.

Másnap éjjel pedig a Kigyó-utcán Mészáros József építőiparost félholtra verték, elrabolták, elvették pénzét, óráját és láncát. A rendőrségnek sikerült kinyomozni az uton-

állókat, kik Amerikába akartak szökni, de ehhez pénz kellett s ily módon akartak pénzhez jutni.

Ugyancsak kedden éjjel a rendőrségre öt lerongyolódott gyereket szállítottak be. A rendőr az apróságokat egy külvárosi utcában találta az árokban; a legidősebb 9 éves, aki négy testvérével napok óta bolyongott az utcán s hulladékokból táplálkoztak, mert nem volt, aki gondjukat viselte volna. A rendőrségen kinyomozták, hogy apjuk Nyulasi János mozdonyvezető, ki összeveszett a feleségével, az asszony otthagyta a családot s azóta az apa se nézett feléjük. Átadták őket a patronázs egyesületnek.

— **Egy földbirtokos gyanus halála.** Napokkal ezelőtt hirtelen meghalt Krakkó Zsigmond hodászi földbirtokos. Mivel az a hir kezdett lábra kapni a községben, hogy a földbirtokost méreggel tették el láb alól, exhumálták és felboncolták. A hir valónak bizonyult, mert boncolás alkalmával csakugyan találtak a halott beleiben arzenikumot. A hatóság természetesen széleskörű nyomozást indított, vajjon büntény esete forog-e fenn csakugyan?!

— **Az aratósztrájk ellen.** A földművelésügyi kormány átlátta annak szükségességét, hogy a helyenként fenyegető aratósztrájk meggátlására megtegye az óvintézkedést. Intézkedett aziránt, hogy a gazdák sztrájk esetén gyorsan kapjanak más munkásokat. A kisegítő munkások beszerzésére nézve a miniszterium utasításai alapján a vármegyék alispánjai, a járások főszolgabírái és a rendezett tanácsú városok polgármesterei nyújtanak bővebb felvilágosítást.

— **Figyelmezteti a gazdaközönséget a vasutigazgatóság a közeledő aratási munkálatok alkalmából, hogy a vasut mentén elterülő földjeiken a learatott termést a pályatesttől legalább 100 méternyire helyezték el, mert a közelebb lerakott és a mozdony szikrája által elpusztított termésért kártérítést nem fog fizetni, illetve ily esetben felelősséget nem vállal.**

— **A vasutasok sóstói mulatsága** iránt egyre nagyobb mértékben nyilvánul meg az érdeklődés. A június hatodikán tartandó nyári táncmulatság mindegyre nagyobb arányokban köti le a közönség figyelmét és a mulatság rendezésének munkájából, valamint a diszes névsorból is kétségtelenül megállapítható, hogy a nyiregyházi nyári szezonnak ez lesz a legimponálóbb, legszebb és legsikerültebb mulatsága. A vasutas-szövetség sóstói mulatságának fővédnöknője Kassay Polinszky Ágostonné, védnöknő Sarkadi Adolfné, dr. Zinner Jenőné, dr. Dohnál Józsefné, Pilch Béláné és Nemes Sándorné. Diszelnökök: Polinszky Ágoston, Sarkadi Adolf, dr. Dohnál József, Pilch Béla és Nemes Sándor. A rendezőség élén Zinner Jenő dr. áll, aki Cserovszky László alelnökkel lelkes, fáradhatatlan buzgalommal dolgozik a mulatság sikere érdekében. Mellettük hatalmas és diszes csoportja van a rendezőknek, akik között a nyiregyházi társadalom legjobb rétegeinek képviselői szerepelnek.

— **Meghívás.** A nyiregyházi ipartestület, méltóságos Meskó László védnök és nagyságos Somogyi Gyula tb. elnök urak elnöklése mellett, f. hó 30-án vasárnap d. e. 11 órakor a városháza kis tanácstermében rendkívüli ülést tart, melyre az ipartestület disztageit, Nyiregyháza város tanácsát, nagysá-

gos Kovács István és Bodnár István urakat, mint a Patronázs-egyesület elnökeit, az iparos tanonciskola és tanonc-otthon vezetőségét, s az ipartestület előljáróságát, a számvevő bizottsági tagjait és a kívül címzett urakat tisztelettel meghívom. Nyiregyháza, 1912. június hó 27-én. Prok Pál ipartestületi elnök. Tárgysorozat: Antal Lajos kocsi-gyártó- és Hosszu Demeter cipézmesternek tüdőzölése az „Országos Iparegyesület” részéről diszérémmel való kitüntetésök alkalmából.

— **A kamara ösztöndíjai.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara minden évben igen jelentős összegeket áldoz ipari és kereskedelmi szakképzés elősegítésére. Azonkívül, hogy szakiskolákat tetemes összegekkel segélyez, ösztöndíjak egész rendszerét alapította, melyekhez még számos állami ösztöndíjakat is szerzett. Ez évben már eldöntött ösztöndíj-pályázatok voltak a következők: Külföldi tanulmányuti ösztöndíjat nyerne: 1. Állami 600 koronás ösztöndíjat: Fialkovits Nándor debreceni kályhássegéd. 2. Kamarai 300 koronás ösztöndíjat: Vojta József debreceni asztalossegéd (Berlin) és Tóth Gyula szatmári szobafestősegéd (München). Iparosönállósulási ösztöndíjat: (Lőfkovits A. ösztöndíja 400 K.) Öry Sándor debreceni szabósegéd. Ipari munkásjutalmakra kijelölve: Állami jutalmakra: 1. Fuchs Lipót könyvkötősegéd (Szolnokon, Faragó Sándornál), 2. Dvorzák Antal vasgyári munkás (Dolharókamezei vasgyár r. t.) 3. Hütter Lajos gyári géplakatos (Nagybocskói Klotild Első magyar vegyipari r. t.) 4. Rác József cipészsegéd (Szatmár, Glózer J.-nál). 5. Balogh József kőfaragó (Debrecen, Kegyes Ferencnél). Kamarai jutalmakra: 1. Danhoffner János üveggyári m. (Zelestye, Rényi Árpádnál). 2. Uhár Péter szabósegéd (Nagykároly, Papp Samunál). 3. Kis Ferenc szabósegéd (Kunmadaras, Klein Hermannál). 4. Lauber Keresztély cipészsegéd (Nyiregyháza, Hosszu Demeternél). 5. Würster Mihály lakatossegéd (Debreceni vas- és ércbutoroggyár). 6. Orosz Ede cipészsegéd (Nagybánya, Kupás Mihálynál). Az állam által kiadományozandó Voigländer-féle ösztöndíjakra előterjesztve: ifj. Liptay József debreceni asztalos és Leskovits József nagybányai borbélysegéd. A Goldberger-féle állami segélydíjakra három iparos özvegyet terjesztett elő a kamara bizottsága. Ezekon kívül iparos és kereskedő tanonciskolák kitünő végzettségű növendékei közt 113 nagy ezüst kamarai érmet osztott ki a kamara. Még hátra van 25 szakiskolai ösztöndíj, melyek 200 koronás és 150 kor. összegűek és részint egyes megjelölt szakiskoláktól, részint bármely szakiskolától kérelmezhetők.

— **Diéta: A jó magyar konyha,** sajnos, sok áldozatot kíván és különösen a közsvényesek és gyomorbetegségek számát szaporítja nagy mértékben. Innen van az, hogy ezen betegségek ellen javalt fürdőink a leglátogatottabbak, kivált Pöstyén, mely világra szóló új fürdő és szállópalotájában oly gondosan berendezett dieletikai konyhát honosított meg, mely orvosi ellenőrzés alatt a betegek egyéni követelményeinek legjobban megfelelő étrendről gondoskodik.

— **Gépészek, gazdák figyelmébe!** Használt legjobb gyártmányú marokrakó aratógépek igen olcsón és részlettűzésre kaphatók Ráhrer Sándornál Debrecen, Piac-utca 43. sz., a Drécher mellett.

Klein I. D. szállító Budapest, ajánlja gyűjtőkocsi forgalmát.

Máriapócs Máriapócs község részére aug. 12., Máriapócs Pócspetri község részére aug. 13., Ófehértón aug. 14., Leveleken Levelek község részére aug. 16., Leveleken Besenyőd és Magy községek részére aug. 17., Nyirbaktán Nyirbaktá község részére aug. 19., Nyirbaktán Nyirjákó község részére aug. 20., Nyirbaktán Nyirkércs és Lorántháza községek részére aug. 21—22., Vaján Vaja község részére aug. 23., Vaján Ór község részére aug. 23., Vaján Rohod község részére aug. 24., Nyirmadán Nyirmada község részére Izr. isk. aug. 26., Nyirmadán Pusztadobos község részére aug. 27., Nyirkarászon Nyirkarász község részére Ref. isk. aug. 28—29., Nyirkarászon Petneháza község részére aug. 29.

Anarcsón Anarcs község részére aug. 30., Anarcsón Ajak község részére aug. 31., Anarcsón Gyulaháza község részére aug. 31., Anarcsón Kisbáka és Nagybáka községek részére szept. 2., Gyürén Gyüre község részére szept. 3., Gyürén Gemzse község részére szept. 3., Gyürén Kisvarsány község részére szept. 4., Gyürén Kopócsapáti község részére szept. 4., Gyürén Lövöpetri, Révaranyos és Nagyvarsány községek részére szept. 5., Pap községben Pap község részére szept. 6., Papon Jéke és Nyirlövő községek részére szept. 7., Tornyospálcán Tornyospálcá község részére szept. 9., Tornyospálcán Ujkenéz és Mezöladány községek részére szept. 10., Mándokon Mándok község részére szeptember 11—12., Mándokon Benk, Eperjeske és Tizsamogyorós községek részére szept. 12—13., Eszenyén Eszeny község részére szept. 14—16., Eszenyén Szalóka, Tiszaágtelkek községek részére szept. 16., Eszenyén Tizsaszentmárton és Zsurk községek részére szept. 17., Tuzséron Tuzsér község részére szept. 18—19., Tuzséron Tizsabezdét község részére szept. 19., Fényeslitkén Fényeslitke község részére (Községgházán) szept. 20—21., Fényeslitkén Döge és Komoró községek részére szept. 23., Kisvárdá A—B. szept. 24., C—E. szept. 25., F—H. szept. 26., I—K. szept. 27., L—M. szept. 28., N—P. szept. 30., O—R. okt. 1., S. okt. 2., Sz—T. okt. 3., U—Z. okt. 4., Kisvárdán Szabolcsveresmart község részére okt. 5.

Dombrádon Dombrád község részére okt. 7—8—9., Dombrádon Tizsakanyár község részére okt. 9., Dombrádon Kékcse község részére okt. 10., Pátróhán Pátróha község részére okt. 11., Pátróhán Rétközberencs község részére okt. 12., Nyirtasson Nyirtass község részére okt. 15., Nyirtasson Laskod és Berkesz községek részére okt. 16., Ramocsaháza községben Ramocsaháza részére okt. 17., Ramocsaházán Nyiribrony község részére okt. 18., Demecserben Demecser község részére okt. 19., Demecserben Gégény község részére okt. 22., Demecserben Kék község részére okt. 22., Demecserben Beszterec község részére okt. 23., Nyirbogdány községben Nyirbogdány község részére okt. 24., Nyirbogdányban Nyirtúra és Nyirtét községek részére okt. 25., Nyirbogdányban Sényő és Székely községek részére okt. 25., Kemeccsén Kemeccse község részére okt. 26—28., Kemeccsén Vasmegyer község részére okt. 29., Nagyhalászon Nagyhalász község részére okt. 31., nov. 2., Nagyhalászon Tiszarád község részére nov. 2., Kótaj (községgháza) nov. 4—5., Oroson Oros község részére nov. 6—7., Oroson Nyirpazony község részére nov. 7.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara ez uton isfigyelmezteti az iparos- és kereskedő-érdekeltséget, hogy a jelzett napokon, nevük kezdőbetűje szerinti időben, mértékeiket időszakos hitelesítésre felmutassák, hogy a mulasztásból eredő hátrányokat elkerülhessék.

HA EGÉSZSÉGES, DUS HAJAT KIVÁN

tegyen kísérletet a

Dr. Dralle-féle NYIRFA HAJVIZZEL

Az
eredmény
meglepő!

Ára 2-50

és 5—

korona.

Kapható gyógytárakban, drogeriákban, illatszerüzletekben és jobb fodrászüzletekben.

Gyáros: **Dralle György, Bodenbach a/E.**

A már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

Szt László fertőtlenítő

■ PIPERE-SZAPPAN ■

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és a mellett remek illatával kiváló bőrfinomító anyaga folytán elsőrangú kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt.

Ára 70 fillér.

Villanyvilágítási berendezéseket,
villanyvilágítási felszereléseket,
valamint magántelefon és
villanycsengőbevezetéseket

elvégeztetve olcsón és teljes jótállás mellett

HERSKOVITS GYULA

elektrotechnikai vállalata

Nyiregyháza, — Széchenyi-tér.

Mérnöki látogatás és költségvetés díjtalan. Csillárok és égőttestek raktáron.

„NIGRIN“

a legjobb cipő-krém az egész világon!

Az eddigi világhírű

wiksnek

vitriolnélküli gyártása.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fennállás.

Butor

a legegyszerűbbtől a legválasztékossabb izlésűig mindenféle fából. Kész menyasszonyi berendezések, valamint külön szobák, vagy egyes darabok szolid ár és pontos kiszolgálás mellett a legmegbízhatóbban kaphatók

Lefkovits Zsigmond

butorraktárában
Nyiregyháza,
Kossuth-tér (törvényszéki palota mellett.)

Ma már mindenki tudja, hogy legjobb az Erényi S. „Rádium” Sósorszesz

mert a legtökéletesebb, legmegbízhatóbb háziszer. — Törvényesen védve. — Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz és bőrápolószer, egy pár csepp a mosdó- és fürdővizbe öntve, kitűnő hatása. Ne hiányozzon egy háztartásból sem.

Kapható mindenütt 44 fillér, 1 korona 10 fillér és 2 korona 20 filléres üvegekben.

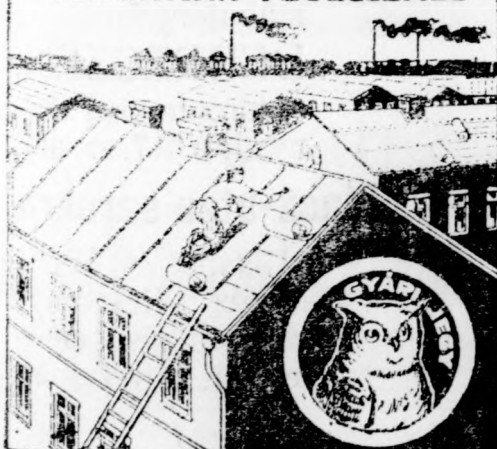
Erényi Sándor-féle RÁDIUM sósorszesz vállalat

Telefon 273. Nyiregyháza Egyház-u. 10.

Aki egyszer megpróbálja sohasem használ mást!

KOLLARIT-

BŐRLEMEZ RUGANYOS, VIHAR-
BIZTOS és IDŐTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉLMEZ

„Kollarit“-bőrlemez

kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez,

„Kollarit“-bőrlemez

mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.

„Kollarit“-bőrlemez

vizhatlan, a legnagyobb viharok ellentáll.

„Kollarit“-bőrlemez

nem kell mázolni és így fentartási költséget nem igényel.

Kapható: 32-20-7
WIRTSCHAFTER ÁRMIN
vaskereskedőnél Nyiregyházán.

Minden jó gazdasszony
= próbálja meg a =
HOFFMANN-féle
pörkölt kávé

Alapított 1902. évben.

285-5-6

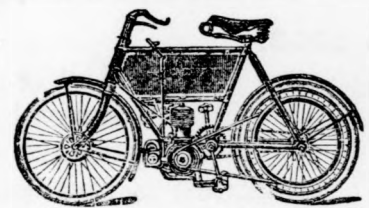
ROSENBERG ÉS HAMMER

varrógép- és kerékpárkereskedése

Debreczen, Piac-utca 8. szám.

(A kereskedelmi palotában.)

Az elismert
legjobb

Viktória

kerékpár-
egyedüli
elárúsítása.

Szakszerű javítóműhely.

Szőlő-oltványok.

Szőlővesszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) **csemeték** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hirnévnek örvendő

SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepét
Bihardiószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte: ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva. Olcsó ár és pontos kiszolgálás! Számtalan elismerő levél. — A tisztelt érdeklődők a teiep megtekintésére szívesen láttatnak. 20

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

és Gyári KÉMÉNY-TÉGLÁK

csak a

Karcagi Aggagiparnál,

Karczagon szereshető be,
hol egyes waggonrakomá-
nyok is megrendelhetők. 22

Szenved ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje vagy foga? Vannak fájdalmai a karokban vagy a lábszárakban? Fáj a dereka vagy háta? Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán menthol sósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb mint bármely más sósorszeszt készítmény. Egy eredeti üveg ára csak **44 fillér.**

Főelárusítás: **Nagy Kálmán** gyógyszer-tárában Nyiregyházán.
Nagy üveg 1:10 fill., óriási üveg 2:20 fillérbe kerül minden gyógyszer-tárban vagy üzletben

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-u. 10.

Üzletemet kibővítése alkalmával teljesen ujonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint. Állandóan raktáron tartok fényezett köris, cseresznye, jávor, paliszánder, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló- és vendégszoba berendezéseket, ugy-szintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható, de raktáron levő különféle butorokat is **utól-érhetetlen olcsó árban**

árusítok.

Üzletem szombaton és izr. ünnepnapokon zárva.
Raktáron állandóan 200 különféle lakberendezés található. 16

Tisztelettel

Glück Jenő.

Gazdák sütődéje R. T. Debreczen.

Ujonnan épült sütődénkben az üzemet megkezdettük, hol a mai kor igényeinek és a legmesszebbmenő kívánalmaknak úgy hiegenikus, mint tisztasági szempontból megfelelőleg kizárólag csak házi komlós, burgonyanélküli kenyeret, kiflit és zsemlyét is sütünk és bármily mennyiségben kereskedőknek és házhoz szállítunk.

Az igazgatóság: Poroszlay László elnök, Grosz Béla alelnök, Mihalovics Jenő, Balásy József, dr. Gulyás István, Boros József, Fráter István, Benedek Zoltán, Grünberger Ignácz.

Felügyelő-bizottság: dr. Tüdös Kálmán elnök, Takács Samu, dr. Grünwald Zsigmond, Vajda Henrik, dr. Nagy Zoltán ügyész, Jakoby Dávid ügyvezető.

Helyi raktár: **SÁNDOR JAKAB** urnál Keskeny-u. 3. Ki mindennemű felvilágosítással szolgál és megrendeléseket pontosan eszközöl.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

Félix-gyógyfürdő.

Téli és nyári gyógyhely
::: Nagyvárad mellett. :::

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrása, vízhőfoka 50° Celsius. Gyógyjavalat fürdő alakjában, **csuz (reuma)** és **köszvény** ellen. Női betegségeknek, **idült méh** és **petefészek-gyulladások**, **méh-hurut medencebeli sejtszövetlob** és **izzadmányoknál**. Ivógyógymód alakjában idült **gyomor-bántalmaknál** **makacs székrekedésnél** **máj- és epehólyag** betegségeknek, **sárgaság** és **epeköveknek** meglepő gyógyhatás. Tükör-, kád- mór-, szénsav- és iszapfürdők.

1908. évben 8500 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakoszoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlap árak. Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta.

Posta-távirda. Interurban-telefon.
Kurtaksa és zenedij nincs. — Prospektust küld az igazgatóság.

268/1912. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyváradi kir. törvényszéknek 1911. évi V. 320/5. számú végzése következtében hivatalból képv. Gutfried Emánuel javára 51 kor. 90f. s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1201 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: különféle házi butorok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tiszalöki kir. járás-bíróság 1911-ik évi V. 446. számú végzése folytán 51 kor. 90 f. tőkekövetelés, ennek 1911. évi október hó 31. napjától járó 6°/₁₀₀ kamatai, 1/3°/₁₀₀ váltódij és eddig bíróságnak már megállapított költségek erejéig, Tiszalökön az alperes lakásán leendő megtartására 1912. évi július hó 10-ik napjának délután 3 órája határidőül kiüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tiszalökön, 1912. évi június hó 26. napján.

Szücsy Béla

kir. bir. végrehajtó.

Kovács Gyula

mübutorgyáros

DEBRECZEN,

butorcsarnokát Hunyadi-u. 17. sz. alól

a Csapó- és Piacz-utca sarokra

(Fakarék és Hitelintézet Részvénytársaság első emeletére) helyezte át.

18